

RESUM FORMACIÓ 09/03/2023

Transformem els patis: més naturalitzats, coeducatius i comunitaris

CONVOCATÒRIA:

- **Dia i hora:** Dijous, 9 de març – Hora: 16h
- **Lloc:** Escola Can Fabra (Pati Refugi Climàtic)
[Carrer de Sant Adrià, 20, 08030 Barcelona. Recinte Fabra i Coats]

PROGRAMA:

16:00h TROBADA I BENVINGUDA A L'ESCOLA CAN FABRA

16:05h CONTEXT, TREBALL EN GRUPS I POSTA EN COMÚ Espais d'aprenentatge naturalitzats

- Mamen Artero, d'El Globus Vermell

17:30h VISITA AL PATI DE L'ESCOLA CAN FABRA (Refugi Climàtic)

- Maria Elizondo, Cap d'estudis escola Can Fabra

17:55h DIÀLEG I ESPAI D'INTERCANVI El pati com a equipament públic obert a la comunitat

- Edgar Iglesias: Professor al Departament de Pedagogia de la UdG. Investigador en l'àmbit de la pedagogia social i comunitària.
- Àngels Cadena: Directora escola Mercè Rodoreda (Dte.Nou Barris), escola transformada 2a edició.

19:00h TANCAMENT

IDEES CLAU:

PRIMERA PART DE LA SESSIÓ

Mamen Artero, d'El Globus Vermell

- La transformació del pati ja s'està donant en molts dels patis actuals. Aquest estiu es materialitzarà físicament.
- Patis entesos com a refugis climàtics i espais per treballar el canvi climàtic amb tots els subjectes que s'implantaran: plantes, aigua, zones d'ombra, etc. Un entorn habitable i saludable per la ciutat.
- 17 escoles-patis, 17 reptes:
  - Com identifiquem aquests reptes? A través de l'aprenentatge competencial:
    - Plantejar reptes que impliquin diversos sabers.
    - Proporcionar contextos d'aprenentatges significatius i reals.

- Conduir metodologies actives que afavoreixen que l'alumnat sigui protagonista del seu aprenentatge i col·labori entre iguals.
- Promoure la reflexió metacognitiva perquè els alumnes i les alumnes siguin conscients del què aprenen, com ho aprenen i per a què.
- Del repte global al repte local, a l'acció (planificació, procés i resultat).
- Planificar com solucionar els reptes identificats que cada pati observa.

Posada en comú dels grups de treball

- Reptes identificats organitzats:
  - REPTE ORGANITZATIU
    - No hi ha relació entre infants petits i grans per l'estructura del pati. O de diferents cursos.
  - REPTE d'USOS
    - Ús dels espais del pati com a espais lectius i d'aprenentatge.
    - Pla d'usos en horari lectiu.
    - Nous espais per transformar amb la comunitat educativa.
    - Espai de trobada familiar i de barri.
  - REPTE COEDUCATIU
    - Trencament dels estereotips i rols definits que es donen en el pati.
  - REPTE MANTENIMENT
    - Manteniment i cura dels espais del pati.

SEGONA PART DE LA SESSIÓ

Edgar Iglesias: Professor al Departament de Pedagogia de la UdG. Investigador en l'àmbit de la pedagogia social i comunitària.

- Cap comunitat sense pati, cap pati sense comunitat.
- Pati com a estructura compartida. No es tracta només de cedir l'espai sinó de generar un NODE. Pati com a espai públic.
- Ecosistema educatiu: Espai, agents i subjectes connectats. Quin espai de rellevància volem que siguin els patis en aquest ecosistema educatiu? Què ens aporta la vida comunitària d'un pati? Pati entès com un bé comú: capital social i xarxa de vincles. Es comparteixen objectius, tenim idees connectades i compartides (horitzontals).
- Espai estratègic: aprenentatges formals, no formals i informals. Cada vegada s'identifiquen més aprenentatges en espais no lectius. Els patis com a assaig de la vida: exploració, interpretació, experiència,....
- Eixos desenvolupats:
  - Eix d'aprenentatge: democratitzar els aprenentatges. Quanta més apropiació d'un espai, més cohesió de la comunitat educativa.
    - Aprenentatges mediats: competicions esportives (escacs), festes populars, aniversaris, activitats d'agents externs, aules de persones adultes a l'aire lliure, activitats d'esplais i agrupaments.
    - Aprenentatges estratègics: activitats que són observades per comunitat educativa, entrevista amb les famílies, formacions.
    - Aprenentatges informals: punts de boxes (guixos, llibres, cartes, bombolles de sabó,...) + dinamitzador dels espais.

- Eix de relacions i vincles: interdependència de la cura de les relacions humanes. Contacte humà entre els diferents agents: fira d'entitats del barri, acampada popular per veure les estrelles, música en viu, infraestructura amable per la comunicació...
- Eix laboratori de transformacions: artistes que treballen des del pati ("en residència").

Àngels Cadena: Directora escola Mercè Rodoreda (Dte. Nou Barris), escola transformada 2a edició.

- Oportunitat pel barri i per l'escola. Sentit de pertinença.
- Començar abans amb els projectes que tenim planificats pel futur. No esperar a 1 de setembre. Qui realment farà el canvi als nostres patis seran les alumnes, no la transformació només dels patis. I aquestes alumnes, ja les tenim.
- Obertura de l'Escola a través de la xarxa educativa. Com més sentiment de pertinença, més cohesió i entorn de pau, calma i confiança. Escola com a nexa, node i punt de trobada per tot el barri.
- Espai dissenyat entre tota la comunitat educativa. Un exemple: transformació del menjador en una biblioteca oberta a tot el barri. Bibliotecaris voluntaris. Sentiment d'espai col·lectiu.
- Flexibilitat i agilitat en els canvis i mirada àmplia. Confiança en tota la comunitat i barri.
- El centre ha de ser un ecosistema-node. Entitats que tenen la seva seu social dins de l'escola. Entitats km0 (no empreses externes). Vot de confiança entre totes.
- Equipament educatiu.

Aportacions, comentaris i dubtes de les participants

- Com establir noves activitats on ja hi ha una empresa d'extraescolars?
  - El centre educatiu planifica (possibilitat de crear un grup impulsor, màx. 5 persones)
  - Negociació
  - Clau comunitària de les persones adultes. Les famílies comparteixen activitats entre elles. Normalització de les relacions.
  - Condicions de les activitats comunitàries: mínim 3 persones per fer l'activitat, autogestionada.
- Qui és qui tanca l'escola?
  - Personal de neteja.
  - Entitat que hi treballa
  - Grup de Whastapp per gestionar l'acció comunitària de l'escola.
  - Família,...
- Quant menys tanques, millor.
- Fer un mapeig local de cada entorn, per conèixer mancances i prioritats del barri.
- Com gestionar portes obertes durant les hores lectives?
  - Espais controlats, planificats i cedits.

